

KODILA

INFO PÕLLUMAJANDUS ÜHISTU LEHT

Nr. 18

MAI 1990

Heakord – meie murelaps

Kätte on jõudnud järjekordne kevad. Tahaks loota, et see on meie jaoks erilise tähendusega – vabadust toov kevad, mis kindlasti seab meie ette uusi kohustusi. Selge on seegi, et oma igapäevaseid töid ja tegemisi tuleb jätkata ja muidugi hea oleks, kui suudaksime neid teha paremini kui eile.

Kevad on olnud ikka koristamise ja suurpuhastuse aeg, mil teeme oma koduümbrused korda. See töö toob kaasa rõõmu, loob ilu meie ümber, parandab töömeelolu ja annab hingerahu, mida tänapäeval väga vaja. Korrastamist nõuab koduküla, teed, tootmishoonete ümbrused jne.

Millise pilguga näevad heakorra küsimusi kooli lõpuklassi õpilased, kes peavad olema meie tööde ja tegemiste jätkajad oma koduküla-kodukohas? Oma mõtteid avaldasid nad vana-aasta viimastel päevadel. Usun, et need pole oma aktuaalsust kaotanud tänaseks ja võib-olla nad suudavad oma terase pilguga nii mõnegi meie (lapsevanem, majalaanik, tootmisjuht, peaspetsialist jne.) südametunnistusele koputada. Nii-siis õpilased kirjutavad järgmist:

L.: «Meie õue tuleb kõik see katlamaja tahm ja meie õuel on lumi täitsa must. Seal katlamaja korstnas võiks olla need puhastusseadmed. Sovhoos (nüüd põllumajandusühistu) võiks korda teha selle pargi, mis on kontori juures. Nad võiksid korda teha need mõisa juurde kuuluvad hooned. Mõisa seadsid korda, aga teised hooned lagunevad edasi. Igal pool vedelevad kommipaberid. Bussipeatuses peale kommipaberite ja pudelite muud ei näegi.»

Samas arvab L., et bussipeatuse ümbruse peaksid korda tegema õpilased. Kohe aga pörkume kokku küsimuste küsimusega, mis on juba pikki aastaid olnud lahendamata,

et ei ole kohta (mõtlen prügikasti), kuhu praht, sealhulgas ka kommipaberid, suitsukonid, pudelid (kui neid seal tingimata peab tühjendama) jne. panna. Kas tõesti ei kuulu kellegi tööülesannete või kohustuste hulka muretseda ja lasta paigaldada prügikastid bussipeatusesse, aga samuti ka mitmekorteriliste majade juurde.

K.: «Igal pool on väga palju prahti maas ja töökoja ümbruses on palju igasugust plekkkola, mida vist üldse enam vaja ei lähe. Ümbritsevasse loodusesse suhtutakse äärmiselt halvasti. On palju ilusaid noori puid, millel on kas oksad ära murtud või veel midagi hullemat. Tihtipeale vedeleb pärast palgapäeva igal pool pudeleid maas ja klaasikildegi.»

Ü.: «Koduõu on siis korras, kui hekk on püगतud, lillepeenrad maja ees rohitud, muru püगतud. Puud tuleks kõik kuuri panna, aga mitte maja taha vihma kätte jätta. Üldse tuleks Kodila ümbrust rohkem korradada.»

L.: «Bussijaama ümbrus jätab soovida. See on alati kommipabereid, igasuguseid pudelikilde ja muud prahti täis. Majade seinad on täis kritseidatud.»

V.: «Kole, et koerad jooksevad lahtiselt majade juures, eriti veel suured koerad, sest mõned väikesed lapsed kardavad neid ja endalgi pole mugav, kui tuleb tee peal suur koer ette, pealegi ei tea, kas ta on hea või kuri. Või koguni haige. Sagedi üles hüpatas määrivad riided ära. Kui ometi saaks nii teha, et suured autod ei sõidaks majade vahel. Suvel on väga ohtlik palja jalu käia, sest igal pool vedelevad katkised pudelid ja klaasikillud maas.»

Omalt poolt kommentaariks lisan, et koerte probleem Kodilas on muutunud tõsiseks eetiliseks küsimuseks.

Koeral on olnud läbi aegade täita oma kindel funktsioon ja kui ta selle mõnede inimeste jaoks on minetanud, siis hulkuvad koera ei ole küll mõtet pidada. Hulkudes ringi, reostavad ja rüvetavad nad kohti, mis on paljude inimeste jaoks siiski pühad, samuti naabermajade uksetaguseid ja õuesid. Samal ajal on paljud inimesed (mitte ainult lapsed) pidanud üle elama ehmatuset, mis võib inimese tervisele ja psüühikale suurt kahju teha. Tuleb arvestada ka asjaoluga, et peale kohalike liigub Kodila vahel inimesi, kes on meile külla tulnud või ametiasju ajamas, aga mida teavad nemad meie «headest» penidest.

M.: «Silma riivab mõisa vana lauda taga Orlovskite maja ees, kohe üle tee, üks päris põhjalik «Bermuuda kolmnurk». Kui seal praegu mööda käia, siis ei saa kohe aru, kes peaks selle korda tegema, see ei ole sinna tekkinud alles hiljuti, vaid on seal juba aastaid.»

A.: «Mulle ei meeldi suured majad. Lastel pole ringijooksmiseks oma õue, oma liivakasti. Miks teeme küll maa-asulatest linna hakatise. Ja miks oli vaja «Pölduri» töökoja ümbrus ära reostada.»

Ü.: «Miks küll suvel karjakud ei täida oma tööülesandeid, sest loomad on päris tihti koplitest väljas ja rüüstavad aiamaid.»

H.: «Lauda ümbrused on nii korrad ära, et paha vaadata. Inimesed peaksid ennast käsile võtma. Nii me edasi minna ei saa, mis jääb Eestimaast niimoodi järele.»

A.: «Koledad on mõnede majade koridorid, kus pole enam radiaatoritki, ukсед ära lõhutud, seinad määritud, rõdude alused prahti täis.»

V.: «Minu koduümbrus ei meeldi mulle sugugi, sest seal on kommija igasuguseid muud pabereid kõik kohad täis. Kui seda koristada, siis pole sellest üldse kasu, sest väikesed lapsed loobivad selle uuesti täis. Sihuke praht on ka teiste suurte elamute juures. Aga näiteks ei ole sellist korralagedust ühepereelamute juures. See tuleb võib-olla sellest, et sealse ümbrusega nähakse rohkem vaeva.»

K.: ««Pölduris» on palju joodikuid ja need loobivad pudeleid ja (Järg 2. lk.)

HEAKORD — MEIE MURELAPS

(1. lk. järg)

suitsukonisid kõik kohad täis (eriti poe ümbruses). «Põlduri» tiigi võiks korda teha.»

Oma ülestähendustes puudutavad paljud õpilased korratust bussipeatuses. Järelikult on see neile niisama valusaks probleemiks nagu paljudele täiskasvanutelegi. Samas leiavad nad, et paljuski selles korratuses on süüdi õpilased ja nõustuvad seda ise korda tegema. Aga kas ainult õpilased? Suvisel koolivaheajal, kui õpilasi vähe bussiga sõidab... Ja siis veel need õlle- ja alkoholi-pudelid? Mõtleme selle koha pealt igaüks ise edasi.

Imestama pani mind asjaolu, et õpilased oma kirjutistes ei puudutanud nn. suurte majade juures ära tallatud lilli ja lõhutud ning tallatud hekiistikuid. Ilmselt peetakse seda nii tavaliseks, et ilu ei maksa midagi. Siit võib teha järelduse, et taoline suhtumine on ka kodude ja perekondade väärtuseks ja sellest on eriti kahju.

Kahju on sellest, et oleme räpase suhtes muutunud ükskõikseks, nii noored kui täiskasvanud, sealhulgas ka asjamehed. Omamoodi sümboliks Kodila rahva jaoks on

mõisa juures olev prahi ja jäätmete mahapaneku koht. Kui talvel lumi sulas, oli kogu lähem ümbrus prahti täis. Nüüd, mil kevadised tuuled oma töö teinud, võib koorekarpe ja nende tükke leida küll pargi alt, spordiväljakult, kooliajast jne. Kas küsimust ei oleks võimalik lahendada suuremate konteinerite, suurema arvu konteinerite paigaldamisega või sagedasema tühjendamisega.

Meile kõigile meeldib, kui saame küla vahel kõndida või sõita asfalteeritud teel. Milliste raskustega ja kulutustega see saadud on, teavad vähesed. Seda enam on valus vaadata, kuidas asfaldi servad lagunevad ja seda sellepärast, et ilmselt keegi ei pea oma mureks täita teeserva tekkinud auke. Julgen arvata, et meie kodumajandis on palgal ametiisik-tööjuht, kelle tööülesannete hulka kuulub ka sellise töö ära tegemine või organiseerimine.

Pärast vieraastast vaheaga püüti liiklusmärkidega korraldada liiklust Kodila siseselt. Seda oli hädasti vaja teha. Küll on aga kahju, et meie liikluskultuur nii madal on. Ei tahaks uskuda, et sõidukijuhid märke ja nende mõjupiirkondasid ei tunne või ei tea. Või on tegemist vähesese nõudlikkusega. Arvan, et küsimusega tuleks tegelda, ja seda eeskätt põllumajandusühistu juhtivatele töötajatele. Tekib küsimus, kas peab ikka suurte masinatega sõitma kontori ette sõidulehte või tööülesannet saama või päeva jooksul ühel või mitmel korral maja ukse ette, et het-

keks korterisse siseneda, samuti kaupluse ette? Kõik teame, kui võrd mürgised on heitgaasid. Kas on vaja saastata meie kõige lähedasemat elukeskkonda? Võidakse väita, et see kogus on väike, aga väikesest saab alati suur. Veel tahaksin öelda, et küll on hea, et tänaseks on õnnetus (eriti lastega) ikka päev-päevalt edasi lükkunud ja tahan loota, et seda päeva ei tulegi.

Kultuuritust jätkub meil vist küll igale alale ja igale poole. Toon veel ühe näite. Iseseisvuse päeva hommikul (24. veebruar) päikesetõusu ajal avanes koolimaja ees ja saali ukse taga fuajees pilt, nagu oleks keegi käinud neid kohti suitsukonidega üle külvamas (prügikastid olemas), aga tegelikult oli olnud saalis perekulubi õhtu. Julgen arvata, et sama päeva hommikul läksid paljud neist inimestest valimisjaoskonda Eesti Kongressi saadikuid valima. Kas tõesti nii tahame oma tulevast vaba Eestimaad näha?

Viimasel ajal öeldakse sageli, et tahame saada eurooplasteks. Kui see tõesti nii on, siis peaksime kõik endaga tõsiselt aru pidama, mida selleks tuleks meil kõigil koos ja igaühel eraldi teha, et tulevikus jõuda tõesti kultuurrahvaste tasele.

Kodila 9-kl. Kooli direktor
A. ALLEMANN,

LAULUVOISTLUS 90

Muusikanädala puhul toimus koolis lauluvoistlus. Osavõtjaid oli palju — 33, I—VIII klassini. Vanemas grupis tunnistas žürii parimateks solistideks Sigrī Ööpiku ja Annika Kausi. Alklasside grupis olid parimad Britta Tammiste, Riin Maiste, Silver Ööpik ja Risto Ruberg. Aukirjad anti lisaks parimatele solistidele ka parimale kooliteemalise laulu esitajale Uno Nahkurile, isamaalise laulu eest Heili Uustalule. Koduteemaline laul kõlas kõige paremini Kersti Reinkorti esituses ja loodusteemaline Raili Kabralilt.

Alklasside grupis auhinnati parimat loodusteemalise laulu esitajat Merle Rood ja Reidla Holmi, kes laulis kodu teemal. Piret Hirve tännati päevakohase laulu «Nooditähes-tik» esitamise, Egle Ermj ilusa laulu ja Maili Lainet julge ja ilmeka esinemise eest. Teised osavõtjad said mälestuseks lillekompositsiooniga kaardi.

Tänusõnad ja tugev abiaus kuulsiid lauluõpetaja Elga Hiobile, kellel «kõik esitatud laulud pidid peas olema». Laulupäev lõppes kringli söömisega. Seejärel mindi õue kooli-ümbrust koristama.

Tore üritus oli ja kui järgmiselgi aastal võistu lauda tahetakse, on korraldajatelgi kogemusi rohkem.

Õnnitleme!

	75	
MAGDA DOMBERG		5. 05
	70	
SALME THIGRAND		15. 04
	65	
KARL ESTRİK		18. 04
	60	
JÜRI LEIDSAAR		17. 04
	55	
ELMAR SAAR		3. 04
	50	
TEA MUTLI		22. 05
	35	
ALEKSANDER TOMINGAS		19. 04

AITÄH tööjuubeli puhul!

Rein Ideonile	1. 05	30 aastat
Marta Aljasele	20. 02	25 aastat
Hillar Mullasele	1. 04	20 aastat
Taimi Mullasele	11. 05	20 aastat
Sirje Kaussile	28. 04	15 aastat
Vello Ermile	28. 05	15 aastat
Reet Artelile	3. 04	10 aastat
Anatoli Fedotovile	12. 05	10 aastat

SIRJE KAUSS	2. 05
SIRJE ALLIKSAAR	16. 05
30	
ELDAR ISMAILOV	29. 04
MARE KRUSBERG	10. 05
25	
ENN TOHVRE	12. 04
TÖNIS JUNTSON	2. 05
JAAN SOONE	24. 05

Palju õnneõisi teie aknalauale,
palju väikseid jalajälgi teie
koduõuele.

Terje Tulp
Siiri Estrik
Aidi ja Jaan Soone
Pille ja Matj Elias

Õnnitleme poja sünni puhul!

KARISTUSED

töödistsipliini rikkumise eest
Fred Apresjan, Raika lauda karjak
2. märtsist k. a.
— vallandatud tööluusi eest ja heidetud välja ühistu liikmete hulgast

IN memoriam
LEIDA MÄEOTS

Vastutav toimetaja AILI ASUMETS

Kodila sovhoosi infoleht. Toimetus: 203506 Rapla raj., Kodila sjk., tel. 67 436. Tasuta. Trükiarv 300. Maht 0,5 trükipoognat. Tell. nr. 1600 Rapla Trükikoda, Rapla, Kalda t. 2